

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.005.03.2023

Jarosław Kołtuniak
Starosta Radziejowski
Starostwo Powiatowe w Radziejowie
ul. Kościuszki 17
88-200 Radziejów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/089 Realizacja przez spółki wodne zadań finansowanych ze środków publicznych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Radziejowie, ul. Kościuszki 17, 88-200 Radziejów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Jarosław Kołtuniak – Starosta Radziejowski ¹
Zakres przedmiotowy kontroli	Sprawowanie nadzoru nad działalnością spółek wodnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do zakończenia czynności kontrolnych ² , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	Leszek Murat, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/41/2023 z 6 lutego 2023 r. Michał Trempała, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/42/2023 z 6 lutego 2023 r. (akta kontroli str. 1-4, 40-41)

---

¹ W całym okresie objętym kontrolą.

² Czynności kontrolne zakończono 27 kwietnia 2023 r.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA NIK ocenia negatywnie sprawowany przez Starostę nadzór nad działalnością spółek wodnych.

Uzasadnienie oceny ogólnej Starosta, choć posiadał rzetelną wiedzę o liczbie spółek wodnych działających na terenie powiatu, prowadził nierzetelny nadzór nad prawidłowością ich uchwał. Starosta nie stwierdzał nieważności uchwał lub naruszenia przez nie prawa w sytuacjach, gdy istniały podstawy do podjęcia takich rozstrzygnięć, co wystąpiło w przypadku 20% zbadanych przez NIK spraw. Nie wnosił również zastrzeżeń do uchwał, mimo iż nie dysponował dokumentacją pozwalającą na dokonanie oceny prawidłowości procedury ich podjęcia (40% zbadanych przez NIK spraw).

Starosta z przekroczeniem ustawowych kompetencji stwierdził nieważność trzech uchwał. Mimo, iż ustawodawca ograniczył możliwość stwierdzania nieważności uchwał we własnym zakresie przez starostę do 30 dni od dnia otrzymania uchwały, to czynności tej dokonano 52 dni po upływie tego terminu.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości mogą wskazywać na niewłaściwe funkcjonowanie systemu nadzoru i kontroli oraz na nieodpowiednie zorganizowanie struktury organizacyjnej do wykonywania zadań: jedyny pracownik sprawujący nadzór nad spółkami wodnymi obciążony został szeregiem innych obowiązków służbowych, co było przyczyną większości nieprawidłowości.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Opis stanu faktycznego

1. Realizacja zadań z zakresu nadzoru i kontroli nad działalnością spółek wodnych była sprawowana od 1 listopada 2022 r. przez Wydział Zarządzania Nieruchomościami, Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska. Wcześniej zadania te wykonywał Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Infrastruktury Technicznej.

(akta kontroli str. 10, 19-29, 31, 207-214)

Realizacją ww. zadań zajmował się jeden pracownik⁵ zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, posiadający dyplom ukończenia studiów wyższych na kierunku ochrona środowiska. Pracownikowi temu przydzielono także szereg innych zadań, m.in.: wydawanie pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza; przyjmowanie zgłoszeń instalacji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko, z których emisja nie wymaga pozwolenia; wydawanie decyzji o dopuszczalnym poziomie hałasu; wydawanie zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych; wydawanie decyzji zobowiązującej podmiot korzystający ze środowiska prowadzący instalację do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego; wydawanie decyzji nakładających na podmioty negatywnie oddziałujące na środowisko obowiązek ograniczania oddziaływania na środowisko i jego zagrożenia lub przywrócenia środowiska do stanu właściwego; sprawowanie kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska; opracowywanie Powiatowego Programu Ochrony

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Zwany dalej także „pracownikiem nadzorującym spółki wodne”.

Środowiska oraz sprawozdania z jego realizacji; wydawanie pozwoleń na wytwarzanie odpadów; wydawanie zezwoleń na zbieranie odpadów; wydawanie zezwoleń na przetwarzanie odpadów.

(akta kontroli str. 30-38, 178-181)

Pracownik nadzorujący spółki wodne nie odbył szkoleń w zakresie nadzoru i kontroli nad działalnością spółek wodnych. Starosta wyjaśnił, że nie oferowano szkoleń w tym zakresie, a w urzędzie systematycznie sprawdza się oferty szkoleniowe.

(akta kontroli str. 30-31, 165, 295)

W Starostwie nie ustanowiono wewnętrznych regulacji dotyczących załatwiania spraw związanych ze spółkami wodnymi.

(akta kontroli str. 10)

2. Starosta posiadał rzetelną wiedzę o liczbie spółek, które podlegały jego nadzorowi. W okresie objętym kontrolą Starosta sprawował kontrolę i nadzór nad sześcioma spółkami wodnymi:

- a) w Bytoniu,
- b) w Dobrem,
- c) w Osiecinach,
- d) w Piotrkowie Kujawskim,
- e) w Topólcie,
- f) w Radziejowie.

W okresie objętym kontrolą nie utworzono ani nie zlikwidowano żadnej spółki wodnej. Powierzchnia zmeliorowanych gruntów na terenie ww. spółek wyniosła 27,7 tys. ha, zaś długość rowów melioracyjnych wynosiła 425,9 km.

(akta kontroli str. 42-43, 294, 298)

3. W okresie objętym kontrolą obowiązywało sześć statutów (w każdej spółce wodnej) zatwierdzonych zostało przed 1 stycznia 2019 r.⁶, przy czym w przypadku jednej spółki opracowano tekst jednolity statutu zatwierdzony przez Starostę.

(akta kontroli str. 44-97, 121)

Badanie statutów wykazało m.in., że:

- w sześciu statutach nie określono zasad ustalania należności za dostarczenie wody oraz odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (art. 448 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne⁷);
- w pięciu statutach nie określono zasad ograniczenia praw członków spółki wodnej dotyczące ich gruntów i obiektów niezbędnych do wykonywania zadań spółki (art. 448 ust. 1 pkt 6 Prawa wodnego);
- w pięciu statutach nie określono zasad rezygnacji z członkostwa w tej spółce (art. 448 ust. 1 pkt 7 Prawa wodnego);
- w pięciu statutach nie określono warunków następstwa prawnego członków spółki wodnej (art. 448 ust. 1 pkt 8 Prawa wodnego);

⁶ W odniesieniu do spółki wodnej w Bytoniu 6 marca 2020 r. uchwalono tekst jednolity statutu.

⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2625, ze zm., dalej: „Prawo wodne”.

- w sześciu statutach nie określono zasad odwoływania członków zarządu i komisji rewizyjnej (art. 448 ust. 1 pkt 9 Prawa wodnego);
- w sześciu statutach nie określono zasad nawiązywania stosunku pracy w ramach spółki wodnej (art. 448 ust. 1 pkt 10 Prawa wodnego);
- w pięciu statutach nie określono warunków zaciągania zobowiązań i udzielania pełnomocnictw do reprezentowania spółki wodnej (art. 448 ust. 1 pkt 13 Prawa wodnego);
- w pięciu statutach nie określono przeznaczenia mienia pozostałego po rozwiązaniu lub likwidacji spółki wodnej (art. 448 ust. 1 pkt 14 Prawa wodnego);
- do sześciu statutów nie załączono listy członków spółki wodnej, zawierającej ich oznaczenia, wskazania siedzib i adresów (art. 448 ust. 2 Prawa wodnego);
- w pięciu statutach błędnie określono, że nieuiszczone składki podlegają przymusowemu ściągnięciu zgodnie z przepisami o egzekucji należności podatkowych, podczas gdy składki te podlegają egzekucji w trybie określonym w przepisach ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (art. 454 ust. 4 i 7 Prawa wodnego);
- w pięciu statutach błędnie określono, że składki członkowskie ustalane są przez zarząd, podczas gdy stanowi to kompetencję walnego zgromadzenia (art. 457 ust. 1 pkt 4 Prawa wodnego).

Starosta pismem z 5 lutego 2020 r. poinformował spółki wodne o konieczności dostosowania statutów do wymogów Prawa wodnego. NIK zauważa, że w następstwie pisma Starosty z 5 lutego 2020 r. jedynie jedna spółka wodna (w Bytoniu) dokonała zmian w statucie usuwając część niezgodności.

(akta kontroli str. 39, 44-97, 101-102, 121, 165-167, 182-185, 202-204)

W okresie objętym kontrolą do Starostwa nie wpłynęły wnioski o zatwierdzenie statutu.

W okresie objętym kontrolą do Starosty wpłynął jeden wniosek (Spółki Wodnej w Bytoniu) o zatwierdzenie zmiany w statucie polegającej na wprowadzeniu zapisów dostosowujących go do wymogów Prawa wodnego. Zmiana została wprowadzona zgodnie z art. 457 ust. 1 pkt 8 Prawa wodnego (tj. przez walne zgromadzenie spółki) i wymaganą większością głosów przy osiągnięciu kworum. Starosta zatwierdził zmiany w statucie w drodze decyzji, pomimo tego że były one częściowo niezgodne z Prawem wodnym, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 39, 44-54, 98-99, 105, 108-110, 298)

Liczba członków tworzących spółki wodne odpowiadała wymogom określonym w art. 446 ust. 1 Prawa wodnego (tj. wynosiła co najmniej trzech).

(akta kontroli str. 121)

4. Starosta dysponował pełną informacją o liczbie uchwał organów spółek wodnych. W okresie objętym kontrolą⁸ do Starosty wpłynęło łącznie 125 uchwał organów spółek wodnych (34 w 2019 r., 26 w 2020 r., 30 w 2021 r., 23 w 2022 r., 12 w 2023 r.)

⁸ Do 24 lutego 2023 r.

(akta kontroli str. 100, 122-140)

W dwóch przypadkach Starosta wszczął postępowanie w sprawie stwierdzenia nieważności uchwał:

a) decyzją z 27 lutego 2020 r. Starosta stwierdził nieważność trzech uchwał Walnego Zgromadzenia Członków Spółki Wodnej w Piotrkowie Kujawskim podjętych 30 listopada 2019 r., m.in. z powodu sprzeczności ich zapisów oraz dostarczenia uchwał Staroście z naruszeniem terminu określonego w art. 462 ust. 2 Prawa wodnego;

b) decyzją z 10 czerwca 2021 r. stwierdził nieważność sześciu uchwał Walnego Zgromadzenia Członków Spółki Wodnej w Piotrkowie Kujawskim m.in. z powodu niezgodnego ze statutem poinformowania członków spółki o terminie posiedzenia walnego zgromadzenia⁹.

Od obu rozstrzygnięć Starosty Spółka Wodna w Piotrkowie Kujawskim wniosła odwołanie do sądu. Decyzja Starosty z 2020 r. została uchylona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny (WSA), ponieważ została wydana z naruszeniem terminu określonego w art. 462 ust. 4 Prawa wodnego, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”. Natomiast skarga spółki wodnej na decyzję Starosty z 2021 r. została odrzucona przez WSA z powodu braku wykazania, że została wniesiona przez osobę prawną należycie umocowaną.

Starosta nie zaskarżył żadnej uchwały do sądu administracyjnego.

W okresie objętym kontrolą Starosta postanowieniem z 16 grudnia 2019 r. wstrzymał wykonanie czterech uchwał Walnego Zgromadzenia Członków Spółki Wodnej w Piotrkowie Kujawskim podjętych 30 listopada 2019 r.¹⁰, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 100, 103-120, 188-201, 205-206)

Szczegółowe badanie 10 uchwał, co do których Starosta nie zgłosił zastrzeżeń wykazało m.in., że uchwały zostały podjęte przez właściwe organy spółek. W odniesieniu do czterech uchwał Starosta nie posiadał wiedzy o tym, czy zostały podjęte właściwą większością głosów, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 142-164)

Starosta w sposób nieprawidłowy wydał decyzję w 2020 r. o stwierdzeniu nieważności trzech uchwał Gminnej Spółki Wodnej w Piotrkowie Kujawskim, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 103-120)

Żadna z uchwał nie została zaskarżona przez podmiot określony w art. 462 ust. 10 Prawa wodnego¹¹.

⁹ Powiadomiono jeden dzień przed posiedzeniem Walnego Zgromadzenia, podczas gdy zgodnie z § 21 statutu zwołanie następuje co najmniej 1 tydzień przed terminem posiedzenia.

¹⁰ Uchwały nr 1/2019, 2/2019, 3/2019, 4/2019.

¹¹ Każdy, czyj interes prawny lub uprawnienie zostały naruszone uchwałą organu spółki wodnej podjętą w zakresie działalności, o której mowa w art. 441 ust. 1 i 3, może - po bezskutecznym wezwaniu spółki wodnej do usunięcia naruszenia - zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego, chyba że w sprawie orzekał już na podstawie ust. 8 sąd administracyjny i skargę oddalił.

(akta kontroli str. 100)

5. Starosta nie korzystał z przysługujących mu uprawnień do rozwiązania zarządu spółki lub rozwiązania spółki (nie wystąpiły przesłanki do ich rozwiązania).

(akta kontroli str. 141)

6. Starosta nie udzielał spółkom wodnym dotacji z budżetu powiatu. Starosta wskazał, że nie udzielał dotacji spółkom wodnym ze względu na brak środków finansowych, które mogłyby być przeznaczone na ten cel.

(akta kontroli str. 187, 203)

7. W okresie objętym kontrolą¹² do Starostwa wpłynęło 40 informacji dotyczących korzystania przez podmioty niebędące członkami spółek wodnych z ich urządzeń¹³. We wszystkich przypadkach Starosta na podstawie art. 454 ust. 3 Prawa wodnego wydał decyzje o obowiązku ponoszenia świadczeń pieniężnych¹⁴. Nałożenie obowiązków nastąpiło w prawidłowej formie. Badanie wszystkich decyzji wykazało jednak, że nie wskazano w nich terminu spełniania świadczeń, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

Przewodniczący Zarządu Spółki, na rzecz której wydano decyzje, poinformował, że wszystkie świadczenia zostały spełnione.

(akta kontroli str. 222-226)

Starosta nie podjął działań, aby uzyskać informacje o liczbie osób trzecich (tj. niebędących członkami spółek), które korzystały z urządzeń wodnych. Wyjaśnił m.in., że nie zwrócono się do spółek wodnych o przedstawienie listy podmiotów korzystających z urządzeń wodnych, niebędących członkami spółek, z powodu dużego obciążenia obowiązkami pracownika zajmującego się kontrolą i nadzorem nad spółkami wodnymi.

(akta kontroli str. 168-169, 183)

8. Do Starostwa, w okresie objętym kontrolą, wpłynęły dwie skargi odnoszące się do działalności dwóch spółek wodnych. Pierwsza dotyczyła sposobu wykonywania prac przez Gminną Spółkę Wodno-Melioracyjną w Osiecinach¹⁵ mających na celu udrożnienie rowu melioracyjnego, druga zaś odnosiła się do zasad funkcjonowania Gminnej Spółki Wodnej w Bytoniu¹⁶.

W każdej sprawie Starosta pozyskał wyjaśnienia od spółek. W pierwszej udzielił odpowiedzi skarżącemu po upływie terminu określonego w art. 237 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹⁷, a w drugiej nie spełnił tego obowiązku w ogóle, co opisano w sekcji „stwierdzone nieprawidłowości”.

(akta kontroli str. 229-291)

9. Starosta poinformował, że ze sprawowanym nadzorem i kontrolą nad działalnością spółek wodnych wiążą się m.in. następujące trudności:

¹² Do 3 kwietnia 2023 r.

¹³ Wnioski o wydanie decyzji wraz z kalkulacjami przekazywała w każdym roku Gminna Spółka Wodna w Dobrem. Dotyczyły w każdym roku 10 podmiotów niebędących członkami Spółki.

¹⁴ Starosta nakładał na podmioty niebędące członkami spółki wodnej obowiązki świadczeń pieniężnych w wysokości od 363 zł do 6544 zł

¹⁵ Tj. braku odwożenia urobku z czyszczonego rowu i pozostawienia go na burcie rowu.

¹⁶ Tj. kwestii związanych ze składem osobowym organów spółki oraz zasad pobierania składek członkowskich.

¹⁷ Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm., dalej: „Kpa”.

- zbyt ograniczone kompetencje kontrolne co do badania prawidłowości wykonywanych robót w terenie;
- brak jasnych zasad naliczania opłat oraz ich egzekwowania;
- brak odpowiednich kompetencji w przypadku stwierdzenia przez starostę naruszenia zapisów statutu spółki wodnej przez jej członków oraz zarząd (tj. brak łatwej procedury administracyjnej dotyczącej usunięcia członka ze spółki lub wymierzania kar finansowych);
- brak odpowiedniej możliwości wyegzekwowania od organów spółek wodnych dokumentów będących w ich władaniu a odnoszących się do działalności statutowej.

(akta kontroli str. 11)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Starosty w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Starosta wydał 11 marca 2020 r. decyzję¹⁸ zatwierdzającą uchwałę nr 6/2020 Walnego Zgromadzenia Delegatów Gminnej Spółki Wodnej w Bytoniu wprowadzającą zmiany w statucie spółki poprzez zatwierdzenie tekstu jednolitego statutu, który był częściowo niezgodny Prawem wodnym. Starosta naruszył przez to art. 446 ust. 4 ww. ustawy. Niezgodności statutu polegały na:
  - nieokreśleniu zasad ustalania należności za dostarczanie wody (art. 448 ust. 1 pkt 4 Prawa wodnego);
  - nieokreśleniu zasad odwoływania członków zarządu i komisji rewizyjnej (art. 448 ust. 1 pkt 9 Prawa wodnego);
  - niezłączeniu list członków spółki wodnej zawierającej ich oznaczenia, wskazania siedzib i adresów (art. 448 ust. 2 Prawa wodnego).

Ponadto w statucie znajdował się zapis ograniczający możliwość swobodnego wystąpienia ze spółki¹⁹, co było niezgodne z art. 441 ust 1 Prawa wodnego w zw. Z art. 61 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny²⁰. Spółki wodne zrzeszają swoich członków na zasadzie dobrowolności, a rezygnacja z członkostwa w spółce wodnej jest jednostronną czynnością prawną, która wywiera skutek w chwili, w której zarząd zapoznał się z jej treścią i nie może być ona uzależniana od wydania w tej kwestii uchwały.

(akta kontroli str. 39, 44-54, 98-99, 101-102, 121,
165-167, 182-185, 202-204)

Starosta wyjaśnił m.in. że nie zidentyfikowano błędnego zapisu w uchwale z powodu dużego obciążenia obowiązkami pracownika zajmującego się kontrolą i nadzorem nad spółkami wodnymi. Ponadto organ stanął na stanowisku, że zapis ograniczający możliwość swobodnego wystąpienia ze spółki nie stanowi istotnego naruszenia prawa, jednakże w najbliższym czasie Starosta zwróci się do spółki o zmianę tego zapisu.

(akta kontroli str. 165-168)

¹⁸ O.T.I.6343.2.1.2020.

¹⁹ § 12 ust. 5 statutu: „Dobrowolna rezygnacja z członkostwa w spółce następuje na pisemny wniosek Członka w drodze uchwały Zarządu Spółki”.

²⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 1360, ze zm.

2. Starosta wydał decyzję²¹ o stwierdzeniu nieważności trzech uchwał Gminnej Spółki Wodnej w Piotrkowie Kujawskim²² po upływie terminu, w którym był uprawniony do dokonania tej czynności. Termin na wydanie decyzji stwierdzającej nieważność uchwał, obliczony zgodnie z art. 462 ust. 4 Prawa wodnego upłynął 6 stycznia 2020 r. Pomimo, iż po tej dacie Starosta nie mógł we własnym zakresie stwierdzić nieważności uchwał²³ – co wynika z art. 462 ust. 8 Prawa wodnego – to w dniu 27 lutego 2020 r. (52 dni później), wydał decyzję w ww. sprawie. Z tych przyczyn decyzja Starosty została uchylona przez WSA.

Ponadto Starosta stwierdził nieważność uchwały nr 4/2019, którą powierzono wykonanie uchwał nr 1-3 wskazanym członkom zarządu, powołując się na jej przedłożenie po upływie terminu, podczas gdy przedłożenie uchwały Staroście z naruszeniem 7-dniowego terminu wynikającego z art. 462 ust. 2 Prawa wodnego nie stanowi podstawy do stwierdzenia nieważności uchwały w trybie art. 462 ust. 3 i 4 Prawa wodnego.

Starosta wyjaśnił m.in., że omyłkowo zastosował przepisy Kpa, a ponadto uznał że przedłożenie mu uchwały z naruszeniem 7 – dniowego terminu wynikającego z art. 462 ust. 2 Prawa wodnego jest wystarczającą przesłanką do unieważnienia tej uchwały.

(akta kontroli str. 103-120, 169)

3. Starosta w sposób nierzetelny sprawował nadzór nad uchwałami spółek wodnych, ponieważ:

a) pomimo stwierdzenia nieważności dwóch uchwał Spółki Wodnej w Piotrkowie Kujawskim z uwagi na fakt, iż są one ze sobą sprzeczne w zakresie zapisów co do składu zarządu spółki²⁴, nie wniósł do nich zastrzeżeń (nie stwierdził ich nieważności bądź wydania z naruszeniem prawa) ani nie skorzystał z uprawnienia do zaskarżenia ww. uchwał do sądu administracyjnego w trybie art. 462 ust. 8 Prawa wodnego;

(akta kontroli str. 104-106, 108)

b) w odniesieniu do czterech z 10 badanych uchwał²⁵ nie uzyskał informacji, czy zostały one podjęte właściwą większością głosów (art. 459 ust. 1 Prawa wodnego);

(akta kontroli str. 142-144, 153, 155)

4. Starosta wydał w dniu 16 grudnia 2019 r. postanowienie²⁶ o wstrzymaniu wykonania uchwały nr 1/2019 Walnego Zgromadzenia Członków Spółki Wodnej w Piotrkowie Kujawskim w sprawie wyboru protokolanta i przewodniczącego zebrania, pomimo braku przesłanek merytorycznych, co stanowiło naruszenie art. 462 ust. 5 Prawa wodnego.

(akta kontroli str. 103-110, 205-206)

²¹ Decyzja z 27 lutego 2020 r. (O.T.I.6212.4.3.2019.2020).

²² Uchwała nr 2/2019, 3/2019, 4/2019.

²³ Może wyłącznie zaskarżyć uchwałę do sądu administracyjnego.

²⁴ Uchwała nr 2/2019 i uchwała nr 3/2019. Uchwała nr 2/2019 stanowi o wyborze drugiego członka Zarządu, podczas gdy uchwała nr 3/2019 stanowi, że Zarząd jest jednoosobowy.

²⁵ Uchwała nr 3/2021 Walnego Zgromadzenia Delegatów Gminnej Spółki Wodnej w Bytoniu z dnia 16 marca Gminnej Spółki Wodnej w Bytoniu z dnia 12 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia budżetu na rok 2019; uchwała nr 4/2019 Walnego Zgromadzenia Przedstawicieli Gminnej Spółki Wodnej w Topólcie z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie planu pracy na 2019 r; uchwała nr 3/2019 Walnego Zgromadzenia Przedstawicieli Gminnej Spółki Wodnej w Topólcie z dnia 22 marca 2019 r. w sprawie zatwierdzenia budżetu w roku 2019.

²⁶ Sygn. O.T.I.6212.4.3.2019.

Starosta wyjaśnił m.in., że nie dostrzeżono faktu iż ww. postanowienie nie powinno dotyczyć uchwały nr 1/2019.

(akta kontroli str. 215-217)

5. Starosta wydając 40 decyzji ustalających świadczenia pieniężne od podmiotów korzystających z urządzeń Spółki Wodnej w Dobrem²⁷ (niebędących jej członkami) nie określił w żadnej z nich terminu spełnienia świadczeń, co było niezgodne z art. 454 ust. 3 Prawa wodnego. Przepis ten wymaga bowiem, by w decyzji Starosta określił wysokość i rodzaj świadczeń oraz terminy ich spełnienia.

(akta kontroli str. 222-226)

Starosta wyjaśnił, że terminy nie zostały określone w decyzjach omyłkowo. Wskazał, że począwszy od 2023 r. zapis organ będzie zamieszczał w wydawanych decyzjach termin spełnienia świadczenia i błąd ten zostanie usunięty.

(akta kontroli str. 165,182)

6. W przypadku postępowania w sprawie załatwienia dwóch skarg Starosta nie dopełnił obowiązków informacyjnych określonych w Kpa. W przypadku jednej skargi nie zawiadomiono skarżącego o sposobie jej załatwienia, co stanowiło naruszenie art. 237 § 3 Kpa. W drugim przypadku, mimo załatwienia skargi 49 dni później niż wynikało to z art. 237 § 1 Kpa, nie zawiadomiono strony o niezakończonym w terminie, nie wskazano nowego terminu załatwienia sprawy oraz nie pouczano o prawie do wniesienia ponaglenia, wbrew wymogom określonym w art. 36 Kpa w związku z art. 237 § 4 Kpa.

(akta kontroli str. 229-288)

Starosta wyjaśnił, że opóźnienie w przekazaniu odpowiedzi skarżącemu, a także brak takiej informacji w kolejnej sprawie, wynikały z przeoczenia pracownika wyznaczonego do ich załatwienia oraz jego znaczącego obciążenia innymi obowiązkami.

(akta kontroli str. 289-291)

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

- Uwagi Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, że stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości mogą wskazywać na niewłaściwe funkcjonowanie systemu nadzoru i kontroli. Izba zauważa potrzebę, aby Starosta dokonał analizy istniejącej organizacji funkcjonowania jednostki, w tym zawłaszcza skutków obciążenia pracownika sprawującego nadzór nad spółkami wodnymi szeregiem innych obowiązków służbowych, co było przyczyną większości stwierdzonych przez NIK nieprawidłowości.

---

²⁷ Tj. wszystkie objęte badaniem NIK.

- Wnioski
1. Rzetelne realizowanie obowiązku nadzoru nad spółkami wodnymi, w tym zwłaszcza w zakresie zgodności ich uchwał z prawem.
  2. Wydawanie decyzji o stwierdzeniu nieważności uchwał spółek wodnych w terminie określonym w Prawie wodnym.
  3. Określanie we wszystkich decyzjach ustalających świadczenia pieniężne od podmiotów korzystających z urządzeń spółek wodnych (niebędących jej członkami) terminu spełnienia świadczeń.
  4. Wydawanie postanowień o wstrzymaniu wykonania uchwał spółek wodnych na podstawie przesłanek merytorycznych.
  5. Zawiadamianie skarżących o sposobie załatwienia skarg, a w przypadkach niezałatwienia skargi w terminie, o przyczynach zwłoki, nowym terminie załatwienia skargi oraz prawie do wniesienia ponaglenia.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag i
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 28 kwietnia 2023 r.

Kontroler
(-) Leszek Murat
główny specjalista kontroli
państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
p.o. Dyrektor
(-) Tomasz Sobecki